

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

September 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**regionernes grundlag
for den økonomiske
styring af sygehusene**

Opfølgning i sagen om regionernes grundlag for den økonomiske styring af sygehusene (beretning nr. 14/2019)

5. september 2024

RN 410/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om regionernes grundlag for den økonomiske styring af sygehusene, som blev indledt med en beretning i 2020. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om regionernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 13. oktober 2020 og 31. marts 2023.

2. Beretningen handlede om, hvorvidt regionernes grundlag for den økonomiske styring af sygehusene i tilstrækkelig grad er baseret på viden om sammenhængen mellem resurser og aktiviteter.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at regionernes grundlag for den økonomiske styring af sygehusene ikke i tilstrækkelig grad havde sikret, at resurserne blev udnyttet bedst muligt til gavn for patienterne og samfundsøkonomien. Statsrevisorerne bemærkede, at regionerne ikke havde tilstrækkelig databaseret viden om, hvad aktiviteterne kostede, og om sammenhængen mellem sygehusenes aktiviteter og resurser, hvilket vanskeliggjorde regionernes beslutninger om budgetter, omprioriteringer, besparelser m.v.

Rigsrevisionens opfølgning handler lige som beretningen kun om regionernes grundlag for den økonomiske styring af sygehusene og ikke om den faktiske udvikling i sammenhængen mellem aktiviteter og resurser på sygehusene.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at alle regioner - i højere grad end ved Rigsrevisionens tidligere opfølgninger - har anvendt egne data til at få viden om sammenhængen mellem sygehusenes aktiviteter og resurser, bl.a. gennem opgørelser af produktivtetsudviklingen. Rigsrevisionen kan samtidig konstatere, at alle regioner følger produktiviteten gennem en række andre initiativer i regi af *Aftale om en akutplan for sygehusvæsenet* fra februar 2023.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkt:

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningspunkt	Status
1. Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at indgå aftaler med regionerne om et fælles arbejde for udvikling og forbedring af den nationale omkostningsdatabase, så den på sigt kan bidrage til en mere effektiv økonomistyring.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 31. marts 2023.
2. Regionernes arbejde med at forbedre deres databaserede styringsgrundlag ved i højere grad at anvende data om sammenhængen mellem aktiviteter og resurser fra de nationale data og/eller regionernes egne data.	Behandles og afsluttes i dette notat.

III. Regionernes initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende regionernes initiativer i forhold til det udestående opfølgningspunkt.

6. Opfølgningen er baseret på en gennemgang af redegørelser fra regionerne og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Regionernes brug af data om sammenhængen mellem aktiviteter og resurser

Alle regioner har - i højere grad end ved de tidligere opfølgninger - anvendt egne data til at få viden om sammenhængen mellem sygehusenes aktiviteter og resurser. Alle regioner følger sygehusenes aktivitetsniveau og herved produktiviteten gennem en række andre initiativer i regi af *Aftale om akutplan for sygehusvæsenet*. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes. Rigsrevisionen opfordrer til, at regionerne fortsat arbejder med at forbedre datakvaliteten.

7. Statsrevisorerne bemærkede, at regionerne ikke i tilstrækkelig grad udnyttede egne data om sammenhængen mellem resurser og aktiviteter i deres styring af sygehuse.

8. Det fremgik af beretningen, at regionerne heller ikke i tilstrækkelig grad udnytter potentialet i de nationale data om sammenhængen mellem sygehusenes resurser og aktiviteter i deres styring af sygehuse.

Regionernes brug af nationale data

9. Vores opfølgning viser, at regionerne ikke har brugt nationale data om sammenhængen mellem aktiviteter og resurser i den økonomiske styring af sygehusene siden Rigsrevisionens seneste opfølgning i marts 2023. Regionerne oplyser, at det primært skyldes, at data ikke kan bruges til at lave retvisende sammenlignelige opgørelser af sammenhængen mellem aktiviteter og resurser på sygehus- eller afdelingsniveau.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet oplyser, at muligheden for et samarbejde om udvikling og forbedring af data vil foreligge, hvis regionerne på et tidspunkt skulle ønske dette.

Alle regioner oplyser, at de i stedet for at bruge nationale data aktuelt følger sygehusenes produktivitet og herved sammenhængen mellem sygehusenes aktiviteter og resurser i regi af det nationale initiativ *Aftale om en akutplan for sygehusvæsenet* fra februar 2023. Aftalen er indgået mellem regeringen og Danske Regioner. En del af baggrunden for aftalen er, at sygehusvæsenet i perioden 2019-2022 var udfordret af lange ventetider til operationer, pressede akutmodtagelser, flere lukninger af senge end planlagt, et stort produktionsfald og en lavere overholdelse af udredningsretten, bl.a. som følge af COVID-19 og overenskomstkonflikten på sygeplejeområdet.

Aftalen indeholder en række initiativer, som skal genoprette produktiviteten og herved at afhjælpe sygehusenes nuværende udfordringer, bl.a. med fokus på bedre brug af kapacitet og personaleresurser. Regionerne følger udviklingen i sammenhængen mellem aktiviteter og resurser i regi af aftalen. Aftalens indhold følges også af regeringen og Danske Regioner.

Regionernes brug af egne data

10. Vores opfølgning viser eksempler på, at regionerne har udnyttet egne data om sammenhængen mellem aktiviteter og resurser i deres økonomiske styring.

Region Midtjylland, Region Hovedstaden og Region Sjælland oplyser, at de har udarbejdet opgørelser over produktivetsudviklingen på ét eller flere af regionens sygehuse ved at koble data om aktiviteter og resurser. De 3 regioner oplyser, at der er forbehold forbundet med at bruge opgørelserne som grundlag for deres økonomiske styring på grund af usikkerhed om data, men at opgørelserne kan bruges som en overordnet pejling, der kan danne grundlag for undring og dialog om sygehusenes produktivitet.

Region Nordjylland oplyser, at regionen har udviklet en række databaserede værktøjer, hvor sammenhængen mellem resurser og aktiviteter analysemæssigt anvendes til at sikre en fortsat produktiv anvendelse af sygehusenes resurser.

Region Syddanmark oplyser, at regionen særligt arbejder med at forbedre resurseudnyttelsen ved at se direkte på de enkelte omkostningsdrivere, fx vagtplanlægning, brug af vikarer mv. Regionen nævner flere eksempler på, at dette arbejde er baseret på viden om sammenhængen mellem aktiviteter og resurser på konkrete afdelinger og for specifikke ydelser.

Alle regionerne oplyser, at viden om sammenhængen mellem aktiviteter og resurser ikke kan stå alene i regionernes økonomiske styring af sygehusene. Regionerne oplyser, at de løbende arbejder på at forbedre produktiviteten gennem andre parametre, fx kapacitetsudnyttelse, vagtplanlægning, brug af vikarer, indkøb og reduktion af spild. Regionerne oplyser, at de aktuelt har fokus på at nedbringe ventelister og håndtere kapacitets- og rekrutteringsudfordringer, hvilket skal ses i lyset af *Aftale om en akutplan for sygehusvæsenet* fra februar 2023.

11. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

Birgitte Hansen